

Diagnostyka i leczenie akromegalii

Diagnostics and treatment of acromegaly

*prof. nadzw. dr hab. n. med. Marek Ruchała¹,
dr n. med. Ewelina Szczepanek-Parulska¹, lek. Ewa Komorska-Piotrowiak²*

*¹ Katedra i Klinika Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu*

Kierownik Katedry i Kliniki: prof. nadzw. dr hab. n. med. Marek Ruchała

*² Oddział Chorób Wewnętrznych Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Lesznie
Ordynator: lek. Maria Blachnierek-Wasielica*

ABSTRACT

Acromegaly is a chronic condition caused by excessive growth hormone secretion and secondary elevation of insulin-like growth factor 1 (IGF-1) concentration. Untreated or inappropriately treated disease results in development of severe complications including increased mortality, decreased average life expectancy and deteriorated quality of life. Constant stimulation of multiple tissues by growth factors in the course of the disease results in a significant increase in the prevalence of both benign and malignant tumors, of which the most frequent are colon, brain, breast, thyroid, uterus, prostate, kidney and skin lesions. All aforementioned complications are more prevalent in subjects with long-lasting and uncontrolled disease, hence an important role of early diagnosis, introduction of adequate treatment and well as careful follow-up in reduction of mortality and improvement of quality of life are discussed in the paper. Moreover, clinical picture of acromegaly, diagnostic procedures as well as up-to-date guidelines regarding therapy and monitoring of patients with this disease are concisely described.

KEY WORDS: acromegaly, growth hormone, diagnostics, treatment

STRESZCZENIE

Akromegalia jest chorobą przewlekłą, wywołaną nadmiernym wydzielaniem hormonu wzrostu i wtórnie podwyższonym stężeniem insulinopodobnego czynnika wzrostu 1 (IGF-1). Nieleczona lub nieprawidłowo leczona choroba skutkuje rozwojem poważnych komplikacji, do których należą: zwiększenie śmiertelności, skrócenie średniej spodziewanej długości życia oraz pogorszenie jakości życia. Stała stymulacja różnych tkanek poprzez czynniki wzrostowe w przebiegu choroby skutkuje istotnym wzrostem częstości występowania zarówno łagodnych, jak i złośliwych guzów wielu narządów, z których najczęstsze są nowotwory: jelita grubego, mózgu, piersi, tarczycy, macicy, prostaty, nerki i skóry. Wszystkie wymienione powikłania występują istotnie częściej u pacjentów z długotrwałą i niekontrolowaną chorobą, stąd praca podkreśla istotną rolę zarówno wczesnego rozpoznania, włączenia odpowiedniego leczenia, jak i ścisłego monitorowania w zmniejszeniu śmiertelności i poprawie jakości życia pacjentów. Ponadto artykuł zwięźle przedstawia obraz kliniczny akromegalii, metody diagnostyczne oraz najnowsze wytyczne dotyczące leczenia i monitorowania chorych.

SŁOWA KLUCZOWE: akromegalia, hormon wzrostu, diagnostyka, leczenie